

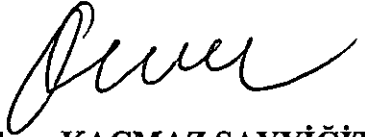
TBMM
YEŞİLLER VE SOL GELECEK PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 723
Tarih : 23.06.2023

10/53

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Van ili; jeo-stratejik konumuyla geniş bir ekonomik avantaja, genç nüfusuyla büyük bir insan kaynağına, kültürel dokusu ve doğal zenginlikleriyle ciddi bir turizm potansiyeline sahip olmasına rağmen sosyo-ekonomik gelişim endekslerinde son sıralarda yer almaktadır. Çünkü işsizlik ve yoksulluk başta olmak üzere stadyum, çevre yolu, sağlık, eğitim, tarımsal üretim gibi sorunlara çözüm geliştirilmemiştir. Yıllarca verilen sözlere rağmen sorunların kalıcı bir şekilde çözülmemesi, Van'ın cezalandırıldığına yönelik bir algıya neden olmuştur. Bu sebeple Van'ın sorunlarının çözülmesinin önündeki engellerin araştırılıp ortaya konularak gerekli adımların atılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim.

Gülcan KAÇMAZ SAYYİĞİT
Van Milletvekili

GEREKÇE

Van; jeo-stratejik konumu, kültürel zenginliği, doğal güzellikleri ve genç nüfusuyla önemli bir potansiyel taşımasına rağmen çözülmeyen kronik sorunlar nedeniyle bilinçli bir şekilde geri bırakılmış bir şehirdir. Urartu uygarlığının da başkenti Van; bir sınır şehri olmasının ticari avantajından yararlanamadığı gibi doğal ve kültürel zenginlikleri ile genç nüfusunun sağladığı potansiyelini kullanamamıştır. Çünkü yerelin tüm bileşenleriyle çözüm bulmasını sağlayacak katılımcı demokratik bir işleyişin olmadığı, Van'ın kronikleşen farklı sorunları karşısında siyasi iktidarın duyarsız kaldığı açıkça görülmektedir. Buna bağlı olarak Van'a yönelik bir cezalandırma politikasının yürütüldüğü kamuoyunda sıklıkla dile getirilmektedir.

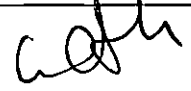
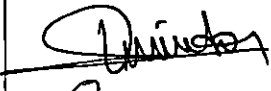
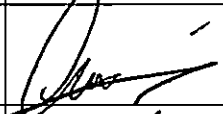
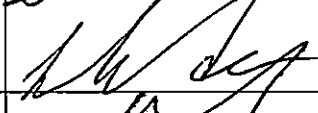
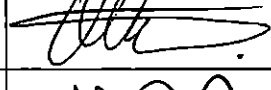
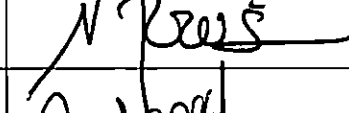
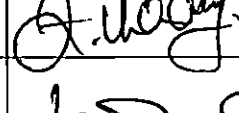
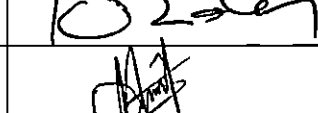
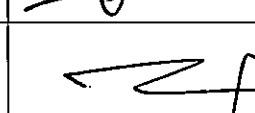
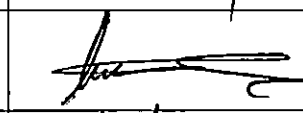
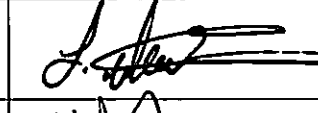
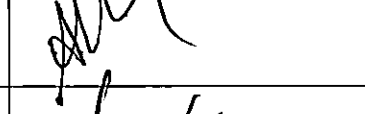
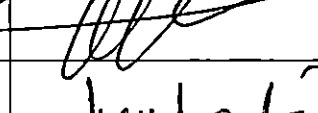
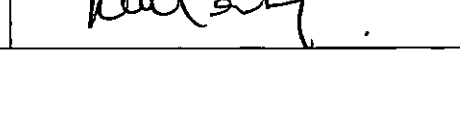
Halkın doğrudan şehrin yönetimine katılımını, yerel yönetim ile şehrin bileşenleri arasındaki iş birliğini ortadan kaldıran uygulamaların başında Van Büyükşehir Belediyesi ve bütün ilçe belediyelerine kayyum atanması gelmektedir. Sayıştay'ın açıkladığı raporlarda yolsuzluk ve usulsüzlüğe yönelik bulgulara rağmen herhangi bir adım atılmamıştır. Dolayısıyla 2016'dan bu yana sürdürülen kayyum rejimi nedeniyle yurttaşların, sivil toplum örgütlerinin aktif bir şekilde şehrin yönetilmesi ve sorunların çözüm sürecine dahil olabileceği şartlar tamamen ortadan kalkmıştır. Bunun ortaya çıkardığı bir sonuç da yerel dinamiklerin merkezi yönetimi etkileyecek gücünün büyük oranda zayıflatılmış olmasıdır.

Bugün Van'ın temel ihtiyaç ve talepleri karşısında belirgin bir çifte standart ve ayrımcılık söz konusudur. Oysaki birçok defa siyasi parti temsilcileri, sivil toplum örgütleri ve gazeteciler sıklıkla kronikleşen sorunları gündeme taşımış, kimi zaman da ortak çağrı yapmışlardır. Yine de birçok şehrin temel sorunları öngörülebilir bir zaman diliminde, belirli koşullar içinde çözülürken söz konusu Van olduğunda verilen birçok söze rağmen hiçbir ilerleme olmamıştır. Bunun bir örneği, Van'da ulaşım ve trafik sorununu nispeten hafifletmesi beklenen çevre yolunun üzerinden 13 yıl geçmesine rağmen hâlâ bitirilmemiş olmasıdır. Çünkü birçok ilin çevre yolu, kamulaştırma bedelleri ödenerek kısa sürede bitirilirken söz konusu Van olunca 18'inci madde devreye konulmuştur. Yıllarca tarım arazileri atıl hale gelirken bugünse yurttaşların arsalarının rızaları dışında hisselendirilmesi başka bir mağduriyet doğurmuştur.

Benzer bir süreç, Van'da 2011 yılında meydana gelen depremde dolayı raporlarda "Komple yıkılarak yenilenmesi" gerektiği belirtilen Van Atatürk Şehir Stadyumu konusunda da yaşanmıştır. Mevcut stadyum hasarlı olmasının yanında şehrin ihtiyaçlarına cevap veremediği halde palyatif çözümlerle kullanılmaya devam edilmiştir. Siyasi iktidar her seçim öncesi Van'a 'yeni stadyum' sözü vermekle yetinirken birçok ilde yeni stadyumlar kısa sürede yapılmıştır. Yine 2011 depreminde bir yıldan fazla süre iş yapmayan Van esnafının vergi borcu da verilen tüm sözlere rağmen terkin edilmemiş, mücbir sebep halinin sona ermesiyle biriken borcun yapılandırılması ise esnafın sorunlarına çözüm olmamıştır.

Van'da tarım ve hayvancılık da klasik bir üretim biçimi olmasına rağmen neredeyse bitme noktasına gelmiştir. Oysaki Van'da ciddi bir büyükbaş ve küçükbaş hayvan varlığı ile geniş bir mera alanı söz konusudur. Buna rağmen Van halkı, peynir ve eti en pahalı alan illerin başında gelmektedir. Ekolojik sorunlar da yapılan HES ve barajlarla günden güne büyürken çevresinde yoğun nüfuslu birçok yerleşim yeri bulunan Van Gölü havzası ciddi bir tehlike altındadır. Siyasi iktidar, Van kamuoyunun ısrarla üzerinde durmasına rağmen Van Denizi için de kalıcı bir eylem planı ortaya koyamamıştır. Van'da resmi rakamlarla işsizlik de ülkedeki işsizliğin iki katı gibi görünse de reel işsizliğin çok daha yüksek olduğu bilinmektedir.

Sonuç itibariyle Van’da uçak sefer sayıları ve astronomik bilet fiyatları, taşımali eğitim ve okulların ihtiyaçları, hekim başına düşen kişi sayısı ile hastanelerin donanım ihtiyaçları, trafik sorunu ve otogar ihtiyacı, gençlerin sorunları ve artan uyuşturucu madde kullanımı gibi birçok sorun çözüm bekliyor. Bu nedenle yıllardır Van’ın sorunlarının özölmesini engelleyerek kronik bir hal almasına sebep olan temel unsurların ortaya çıkarılarak kararlı bir çözüm iradesinin ortaya konulması için Meclis araştırma komisyonu kurulmalıdır.

1	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	
3	MAHMUT DİNDAR	VAN	
4	NEJLA DEMİR	AĞRI	
5	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	
6	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
7	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	
8	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	
9	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKİ	BATMAN	
10	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
11	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
12	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
13	SEVİLAY ÇELENK ÖZEN	DİYARBAKIR	
14	YILMAZ HUN	IĞDIR	
15	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
16	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
17	ALİ BOZAN	MERSİN	
18	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
19	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
20	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	